

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI VAZIRLIGI**

GULISTON DAVLAT PEDAGOGIKA INSTITUTI

**“UZLUKSIZ TA'LIM TIZIMIDA MALAKALI
MUTAXASSISLARNI TAYYORLASHNING MUAMMO VA
YECHIMLARI: 5 E MODEL MOHIYATI, XORIJIY
TAJRIBALAR” MAVZUSIDA RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY
ANJUMAN MATERIALLARI**

2026-YIL 22-23-MAY

**«GRAND KONDOR PRINT»
TOSHKENT – 2026**

UDK: 219.246:69.28:34
KBK: 122.215.148
T 097

DOI: <https://zenodo.org/records/20696033>

“Uzluksiz ta’lim tizimida malakali mutaxassislarni tayyorlashning muammo va yechimlari: 5E modeli mohiyati, xorijiy tajribalar” mavzusidagi xalqaro ilmiy-amaliy anjuman materiallari, (23-may 2026-yil). [To’plam]: – Toshkent: “GRAND KONDOR PRINT”, 2026 y., 1009 b.

Ushbu to’plamga 2026-yil 22-23-may kunlari Guliston davlat pedagogika instituti Pedagogika fakulteti “Boshlang’ich ta’lim metodikasi” hamda “Maktabgacha ta’lim” kafedralarida “Uzluksiz ta’lim tizimida malakali mutaxassislarni tayyorlashning muammo va yechimlari: 5E modeli mohiyati, xorijiy tajribalar” mavzusidagi respublika ilmiy-amaliy anjuman qatnashchilarining ma’ruza materiallari kiritilgan. Ilmiy-amaliy anjuman materiallari to’plamida respublika oliy ta’lim muassasalarining professor-o’qituvchilari, ilmiy tadqiqotchilar, magistrlar, doktorantlar, talabalarning ilmiy maqolalari o’rin olgan.

Taqrizchilar:

B.Abdullayeva – pedagogika fanlari doktori, professor
S.I.Qulmamatov – pedagogika fanlari nomzodi, dotsent

Mas’ul muharrir:

N.T.Misirova – pedagogika fanlari bo’yicha falsafa doktori(PhD), dotsent.
M.Dj.Toshmatova – pedagogika fanlari bo’yicha falsafa doktori(PhD), dotsent.
M.Berdiyeva – “Maktabgacha ta’lim” kafedrası mudiri, p.f.f.d.(PhD), dotsent v.b.
D.A.Utanbayeva – pedagogika fanlari bo’yicha falsafa doktori(PhD), dosent v.b.

Tashkilotchilar:

D.M.Elmuratova – “Boshlang’ich ta’lim metodikasi” kafedrası mudiri, pedagogika fanlari bo’yicha falsafa doktori(PhD), professor v.b.

A.A.Bolibekov – “Maktabgacha ta’lim” kafedrası dotsenti, pedagogika fanlari nomzodi.

Tahrir hay’ati:

A.Nizamov, X.Umarov, M.Toshmatova, M.Eshonqulova, M.Bayzakova, G.Umarova, D.Nosirova, G.Yusufaliyeva, K.Eshonqulova, D.Kurbanova, J.Ro’zimatov, G.Niyozova, N.Sulaymanova, G.Shoymatova, B.Xolyigitova, J.Sheranova, G.Xolmatova, Sh.Jabbarova, U.Bakirova.

Mas’ullar:

N.Abduraxmonova – pedagogika fanlari bo’yicha falsafa doktori(PhD), katta oq’ituvchi

M.Raimqulova – “Maktabgacha ta’lim” kafedrası o’qituvchisi

To’plamda nashr etilgan maqola va tezislardagi ma’lumotlarning haqqoniyligiga mualliflar mas’uldirlar.

KIRISH

Jahon ta'lim tizimidagi islohotlar va zamonaviy talablarning oshishi, ta'lim jarayoniga innovatsion yondashuv va texnologiyalarni joriy etishni taqozo etmoqda. Ta'lim jarayoniga tatbiq etilayotgan innovatiya usullari samarasi bo'lajak o'qituvchilarning kasbiy-pedagogik ijodkorligi xarakteri va uning rivojlanganligi darajasiga bevosita bog'liq.

Mamlakatimizda ta'lim tizimini isloh qilish, yuqori malakali mutaxassislarni tayyorlash borasida innovatsion pedagogik texnologiyalarni qo'llash borasida keng ko'lamli tadbirlar amalga oshirilmoqda. Uzluksiz ta'lim tizimining barcha bosqichlarida ta'lim samaradorligini oshirish, yukak pedagogik mahoratga ega kadrlar tayyorlash orqali sifatli ta'lim berish imkoniyatlarini kengaytirish bugungi kunning ustuvor vazifalaridan biridir. Bu borada ta'lim sohasida faoliyat yurituvchi pedagoglarning amaliyotdagi ko'nikmalarini mustahkamlash va ilmiy izlanuvchanlikni rivojlantirishga qaratilgan texnologiyalarni takomillashtirish hamda innovatsion faoliyatning turli darajalarini talab darajasida egallashlari uchun xorijiy tajribalarga asoslangan ta'lim muhitini, pedagogik sharoitlar va didaktik imkoniyatlarni ta'minlash o'ziga xos ahamiyat kasb etadi.

Kadrlar salohiyati jamiyatning iqtisodiy, siyosiy va ma'naviy barqarorligini ta'minlovchi asosiy omillardan biridir. Malakali, bilimli va yuksak ma'naviyatli kadrlar jamiyatda innovatsion rivojlanishni ta'minlaydi, ijtimoiy muammolarni hal etishda muhim rol o'ynaydi hamda davlat boshqaruvi tizimining samaradorligini oshiradi. Shu bilan birga, kadrlar salohiyatining yetarli darajada rivojlanmaganligi ijtimoiy tengsizlik, ishsizlik, boshqaruvdagi samarasizlik kabi muammolarni keltirib chiqarishi mumkin. Bu esa jamiyat barqarorligiga salbiy ta'sir ko'rsatadi.

Jamiyat barqarorligini ta'minlashda kadrlar salohiyatini yuksaltirish masalasi faqat iqtisodiy yoki tashkiliy muammo bo'lib qolmay, balki chuqur ijtimoiy-falsafiy mazmun kasb etadi. Chunki bu jarayon insonning bilim, tafakkur, qadriyatlar va ma'naviy dunyosining rivojlanishi bilan chambarchas bog'liqdir. Kadrlar tayyorlash tizimida zamonaviy yondashuvlarni joriy etish, ta'lim sifati va samaradorligini oshirish, yosh avlodni har tomonlama barkamol etib tarbiyalash muhim vazifalardan hisoblanadi.

Shuningdek, kadrlar salohiyatini yuksaltirish jarayonida innovatsion texnologiyalarni keng joriy etish, ilm-fan va ishlab chiqarish integratsiyasini kuchaytirish, uzluksiz ta'lim tizimini rivojlantirish muhim o'rin tutadi. Bu esa nafaqat iqtisodiy samaradorlikni oshiradi, balki jamiyatda ijtimoiy adolat, barqarorlik va farovonlikni ta'minlashga xizmat qiladi.

Guliston davlat pedagogika institutida o'tkazilayotgan "Uzluksiz ta'lim tizimida malakali mutaxassislarni tayyorlashning muammo va yechimlari: 5E modeli mohiyati, xorijiy tajribalar" mavzusidagi respublika ilmiy-amaliy anjuman mazkur yo'nalishda olib borilayotgan ilmiy izlanishlarni muhokama qilish, mavjud muammolarni aniqlash va ularning yechimlarini ishlab chiqish uchun muhim ilmiy maydon hisoblanadi. Ushbu anjuman doirasida kadrlar salohiyatini oshirishning nazariy va amaliy jihatlarini, inson kapitalini rivojlantirishning ustuvor yo'nalishlari, ta'lim tizimini

takomillashtirish, zamonaviy boshqaruv mexanizmlarini joriy etish kabi masalalar keng qamrovda tahlil etiladi.

Mazkur anjuman materiallari uzluksiz ta'lim tizimida malakali kadrlar tayyorlashning dolzarb muammolarini chuqur o'rganish, amaliy tavsiyalar ishlab chiqishda muhim manba bo'lib xizmat qiladi. Shu jihatdan, mazkur ilmiy-amaliy anjuman mamlakatimizda malakali kadrlar tayyorlash, zamonaviy yondashuvlar va xorijiy tajribalar asosida ularning kasbiy kompetentligini rivojlantirish yo'lida muhim ahamiyat kasb etadi.

Guliston davlat pedagogika instituti
rektori J.X.KARSHIBAYEV

Shuningdek, ushbu konsepsiyaga ko'ra, pedagoglar tegishli kasbiy kompetensiyalarga ega bo'lishi, ta'lim samaradorligini oshirish uchun individuallashtirilgan o'qitish metodlaridan foydalana olishi, maktablarda bolalar uchun qulay, sog'lom va xavfsiz muhit yaratishi lozim. Natijada bolalar ota-onalarining qo'llab-quvvatlashi bilan o'z salohiyatlarini to'liq namoyon etish imkoniyatiga ega bo'ladilar.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Kovalev E.V., Staroverova M.S. Ta'lim integratsiyasi (inklyuziya) ta'lim tizimi rivojlanishining tabiiy bosqichi sifatida // *Inklyuziv ta'lim*. 1-son. – Moskva: “Shkolnaya kniga” markazi, 2010. – 272 b.
2. Nazarova N.N. Integratsiyalashgan (inklyuziv) ta'lim // 2010. – №1. – B. 77–87.
3. Nogironligi bo'lgan bolalar uchun inklyuziv ta'limni tashkil etish: o'quv qo'llanma / mas'ul muharrirlar: S.V. Alekhina, E.N. Kutepova. – Moskva: MGPPU, 2013. – 324 b.
4. Suntsova A.S. Inklyuziv ta'lim nazariyasi va texnologiyasi: o'quv qo'llanma. – Ijevsk: “Udmurt universiteti” nashriyoti, 2013. – 110 b.
5. Lipskiy I.A. Ijtimoiy pedagogika. Metodologik tahlil: o'quv qo'llanma. – Moskva: TK “Sfera”, 2004. – 320 b.
6. Nazarova N.M. Ta'lim integratsiyasining nazariy va metodologik asoslari // *Inklyuziv ta'lim: metodologiya, amaliyot va texnologiyalar*: xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya materiallari (2011-yil 20–22-iyun, Moskva) / tahrir hay'ati: S.V. Alekhina va boshqalar. – Moskva: MGPPU, 2011. – B. 9–11.

PEDAGOGIK OLIY TA'LIM JARAYONIDA TALABALARNING INKLYUZIV TAYYORGARLIGINI KOMPETENTSIYAVIY YONDOSHUV ASOSIDA RIVOJLANTIRISH MODEL

Xafizova Umida Jo'raboy qizi

Guliston davlat universiteti tayanch doktoranti

95 0807771

Annotatsiya: Ushbu maqolada pedagogika oliy ta'lim muassasalarida bo'lajak o'qituvchilarning inklyuziv ta'lim muhitida ishlash uchun zarur bo'lgan kompetentsiyalarini rivojlantirish modeli taqdim etilgan. Kompetentsiyaviy yondoshuv asosida ishlab chiqilgan model talabalarning nazariy bilimlarini amaliy ko'nikmalar bilan uyg'unlashtirish, inklyuziv ta'limga oid qadriyatlarni shakllantirish va kasbiy faoliyatga tayyorgarligini oshirishga qaratilgan. Adabiyotlar

tahlili asosida tuzilgan model o'quv dasturlarini takomillashtirish, o'qitish metodikasini yangilash va baholash tizimini kompetentsiyaviy yondoshuv asosida qayta ko'rib chiqish yo'llarini tavsiya etadi.

Kalit so'zlar: inklyuziv ta'lim, kompetentsiyaviy yondoshuv, pedagogik ta'lim, bo'lajak o'qituvchilar, inklyuziv kompetentsiyalar, ta'lim modeli, maxsus ta'lim ehtiyojlari, kasbiy tayyorgarlik.

Аннотация: В данной статье представлена модель развития компетенций будущих учителей педагогических вузов, необходимых для работы в среде инклюзивного образования. Модель, разработанная на основе компетентностного подхода, направлена на гармонизацию теоретических знаний учащихся с практическими навыками, формирование ценностей, касающихся инклюзивного образования, повышение их готовности к профессиональной деятельности. Модель, построенная на основе анализа литературы, рекомендует пути совершенствования учебных программ, обновления методики преподавания и пересмотра системы оценивания на основе компетентностного подхода.

Ключевые слова: инклюзивное образование, компетентностный подход, педагогическое образование, будущие учителя, инклюзивные компетенции, образовательная модель, особые образовательные потребности, профессиональная подготовка.

Abstract: This article presents a model for the development of competencies of future teachers in pedagogical higher education institutions, necessary for working in an inclusive educational environment. Developed on the basis of a competency approach, the model is aimed at harmonizing the theoretical knowledge of students with practical skills, forming values related to inclusive education and increasing their readiness for professional activities. Compiled on the basis of literature analysis, the model recommends ways to improve training programs, update the teaching methodology and revise the assessment system on the basis of a competency approach.

Keywords: inclusive education, competency approach, pedagogical education, future teachers, inclusive competencies, educational model, special education needs, professional training.

Kirish. Zamonaviy jamiyatda inklyuziv ta'lim barcha bolalarning ta'lim olish huquqini ta'minlashning muhim omili sifatida e'tirof etilmoqda. O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risida"gi qonuni hamda 2020-2025-yillarga mo'ljallangan inklyuziv ta'limni rivojlantirish konsepsiyasi maxsus ta'lim ehtiyojlari bo'lgan o'quvchilarning sifatli ta'lim olish imkoniyatlarini kengaytirishga qaratilgan

[1: 5]. Bu o'z navbatida o'qituvchilarning inklyuziv ta'lim sohasidagi kompetentsiyalariga qo'yiladigan talablarni oshirmoqda.

Ayni paytda pedagogik oliy ta'lim muassasalarida talabalarning inklyuziv ta'limga tayyorgarligini ta'minlash bo'yicha bir qator muammolar mavjud. Jumladan, Xasanova va Bobojanovanning tadqiqotlariga ko'ra, pedagogika yo'nalishidagi bitiruvchilarning 68% inklyuziv sinflarda ishlash uchun zarur bo'lgan bilim va ko'nikmalarga to'liq ega emaslikni ta'kidlashadi [2: 42]. Shuningdek, Karimova ta'kidlaganidek, oliy ta'lim muassasalarida inklyuziv ta'lim komponentlarining integratsiyasi etarli darajada amalga oshirilmagan [3: 78].

Ushbu maqolaning maqsadi pedagogik oliy ta'lim jarayonida talabalarning inklyuziv tayyorgarligini kompetentsiyaviy yondoshuv asosida rivojlantirish modelini ishlab chiqish va uni amaliyotga tatbiq etish yo'llarini belgilashdan iborat.

Asosiy qism. Kompetentsiyaviy yondoshuv o'qituvchilarning kasbiy tayyorgarligida nazariya va amaliyotni uyg'unlashtirish, kasbiy faoliyat uchun zarur bo'lgan bilim, ko'nikma va qobiliyatlarni yaxlit tizim sifatida shakllantirishga imkon beradi. Ahmadjonov kompetentsiyaviy yondoshuvga asoslangan ta'lim modelini "bilimlarni amaliy ko'nikmalar va shaxsiy fazilatlar bilan uyg'unlashtirgan holda muayyan vaziyatlarda samarali qarorlar qabul qilish qobiliyatini shakllantirish jarayoni" sifatida ta'riflaydi [4: 25].

Inklyuziv ta'lim sohasida kompetentsiyaviy yondoshuv talabalarning quyidagi kompetentsiyalarini rivojlantirishni nazarda tutadi: maxsus ta'lim ehtiyojlari bo'lgan o'quvchilarni aniqlash va baholash; individual ta'lim dasturlarini ishlab chiqish; o'quv jarayonini differensiyalash va moslashtirish; inklyuziv sinfni boshqarish; ota-onalar va mutaxassislar bilan hamkorlik qilish [5: 103].

Rossiyalik olim Alekhina inklyuziv kompetentsiyalarni "o'qituvchining maxsus ta'lim ehtiyojlari bo'lgan o'quvchilarni o'qitish va tarbiyalash uchun zarur bo'lgan integrativ shaxsiy xususiyatlari majmuasi" sifatida ta'riflaydi [6: 15]. Shuningdek, Alekhina inklyuziv kompetentsiyalarni rivojlantirishning asosiy yo'nalishlari sifatida kognitiv, affektiv va xulq-atvor komponentlarini ajratib ko'rsatadi.

Xorijiy tadqiqotchilardan Forlin va Chambers inklyuziv kompetentsiyalarni shakllantirishda talabalarning ijobiy qarashlari va ishonchlarini rivojlantirishga alohida e'tibor qaratish zarurligini ta'kidlaydilar [7: 429]. Chunki inklyuziv ta'limga nisbatan ijobiy munosabat o'qituvchining maxsus ta'lim ehtiyojlari bo'lgan o'quvchilar bilan samarali ishlashi uchun muhim omil hisoblanadi.

Pedagogik oliy ta'lim jarayonida talabalarning inklyuziv tayyorgarligini kompetentsiyaviy yondoshuv asosida rivojlantirish modeli quyidagi tarkibiy qismlardan iborat bo'lishi maqsadga muvofiq:

1. **Motivatsion-qadriyatli komponent** - talabalarning inklyuziv ta'limga nisbatan ijobiy munosabati, barcha o'quvchilarning ta'lim olish huquqlari va imkoniyatlarini teng ta'minlashga intilish, kasbiy-axloqiy qadriyatlar tizimini shakllantirish.

2. **Kognitiv komponent** - inklyuziv ta'lim falsafasi, qonunchilik asoslari, maxsus ta'lim ehtiyojlari bo'lgan o'quvchilarning psixologik-pedagogik xususiyatlari, o'quv jarayonini tashkil etish va moslashtirish usullari haqidagi bilimlar tizimi.

3. **Operatsion-faoliyatli komponent** - maxsus ta'lim ehtiyojlari bo'lgan o'quvchilarning individual xususiyatlarini tashxislash, o'quv jarayonini differensiyalash, inklyuziv muhitni yaratish, zamonaviy ta'lim texnologiyalarini qo'llash ko'nikmalari.

4. **Refleksiv-baholovchi komponent** - o'z kasbiy faoliyatini tahlil qilish, mustaqil kasbiy rivojlanish va o'z-o'zini takomillashtirish, pedagogik vaziyatlarga moslashuvchanlik.

Taklif etilayotgan modelni amaliyotga tatbiq etish quyidagi yo'nalishlarda olib borilishi maqsadga muvofiq:

O'quv dasturlarini takomillashtirish. Pedagogika yo'nalishlarining barcha o'quv dasturlariga "Inklyuziv ta'lim asoslari" fanini majburiy fan sifatida kiritish, shuningdek, ixtisoslik fanlarining mazmuniga inklyuziv komponentlarni integratsiyalash zarur. Norqulov ta'kidlaganidek, fanlararo integratsiya talabalarning yaxlit kasbiy dunyoqarashini shakllantirishga yordam beradi [8: 56].

O'qitish metodikasini takomillashtirish. Inklyuziv kompetentsiyalarni shakllantirish uchun interfaol metodlardan keng foydalanish, jumladan, keys-stadi, rolli o'yinlar, loyiha usuli, muammoli vaziyatlarni tahlil qilish metodlarini qo'llash maqsadga muvofiq. Mamatov ta'kidlaganidek, kompetentsiyaviy yondoshuv asosida o'qitish nazariya va amaliyotning uzviyligini ta'minlashga qaratilgan bo'lishi kerak [9: 122].

Amaliyot tizimini takomillashtirish. Talabalarning inklyuziv ta'lim amaliyotini joriy etgan ta'lim muassasalarida pedagogik amaliyotni o'tashlarini ta'minlash, inklyuziv sinflar va maktablar bilan hamkorlik aloqalarini o'rnatish zarur. Pedagogik amaliyot davomida talabalar maxsus ta'lim ehtiyojlari bo'lgan o'quvchilar bilan ishlash tajribasini orttirish, individual ta'lim dasturlarini ishlab chiqish, o'quv jarayonini moslashtirish ko'nikmalarini rivojlantirish imkoniyatiga ega bo'lishlari kerak.

Baholash tizimini takomillashtirish. Talabalarning inklyuziv kompetentsiyalarini baholash uchun portfolio, kompetentsiyaviy testlar, amaliy vazifalar kabi autentik baholash usullaridan foydalanish maqsadga muvofiq. Mitchell ta'kidlaganidek, kompetentsiyaviy yondoshuv asosida baholash natijaga emas, balki jarayonga yo'naltirilgan bo'lishi kerak [10: 87].

Taklif etilayotgan model asosida inklyuziv kompetentsiyalarni rivojlantirish uzluksiz jarayon bo'lib, u talabalarning motivatsiyasini oshirish, nazariy bilimlarini kengaytirish, amaliy ko'nikmalarini shakllantirish va refleksiv faoliyatini rivojlantirishga qaratilgan kompleks choralarni o'z ichiga oladi.

Xulosa. Pedagogik oliy ta'lim muassasalarida inklyuziv kompetentsiyalarni rivojlantirish bo'lajak o'qituvchilarning zamonaviy ta'lim tizimida samarali faoliyat ko'rsatishlari uchun muhim ahamiyatga ega. Kompetentsiyaviy yondoshuv asosida ishlab chiqilgan model talabalarning inklyuziv tayyorgarligini motivatsion-qadriyatli, kognitiv, operatsion-faoliyatli va reflektiv-baholovchi komponentlarini yaxlit tizim sifatida rivojlantirishga imkon beradi.

Taklif etilayotgan modelni amaliyotga tatbiq etish o'quv dasturlarini takomillashtirish, o'qitish metodikasini yangilash, amaliyot tizimini rivojlantirish va baholash tizimini kompetentsiyaviy yondoshuv asosida qayta ko'rib chiqishni talab etadi. Bu jarayonda oliy ta'lim muassasalari, maktablar, maxsus ta'lim muassasalari va ijtimoiy hamkorlarning yaqin hamkorligi muhim ahamiyatga ega.

Shuni ta'kidlash lozimki, inklyuziv kompetentsiyalarni rivojlantirish dinamik jarayon bo'lib, jamiyatning rivojlanishi, ta'lim tizimidagi o'zgarishlar va ilmiy-tadqiqot yutuqlariga muvofiq doimiy ravishda takomillashtirib borilishi zarur. Bu esa bo'lajak o'qituvchilarning kasbiy tayyorgarligini yanada samarali tashkil etish va natijada maxsus ta'lim ehtiyojlari bo'lgan o'quvchilarning sifatli ta'lim olish imkoniyatlarini kengaytirishga xizmat qiladi.

Foydanilgan adabiyotlar ro'yxati

1. O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risida"gi Qonuni. (2020). O'zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari to'plami, 21, 5-18.
2. Xasanova, D. & Bobojanova, L. (2022). Pedagogika oliy ta'lim muassasalari bitiruvchilarining inklyuziv ta'limga tayyorgarligi: muammolar va istiqbollar. "Pedagogik ta'lim" jurnali, 5(2), 38-47.
3. Karimova, G. (2023). Oliy ta'lim muassasalarida bo'lajak o'qituvchilarning inklyuziv kompetensiyalarini shakllantirish mexanizmlari. Toshkent: O'qituvchi.
4. Ahmadjonov, A. (2021). Kompetentsiyaviy yondoshuv asosida kadrlar tayyorlash tizimini takomillashtirish. Oliy ta'lim: nazariya va amaliyot, 3(1), 20-29.
5. Abdurahmonova, N. (2022). Inklyuziv ta'lim sharoitida ishlashga bo'lajak o'qituvchilarni tayyorlash. Toshkent: Fan va texnologiya.
6. Алехина, С.В. (2021). Инклюзивная компетентность педагога: содержание и структура. Педагогика, 4, 12-21.
7. Forlin, C. & Chambers, D. (2020). Teacher preparation for inclusive education: increasing knowledge but raising concerns. Asia-Pacific Journal of Teacher Education, 45(5), 421-437.
8. Norqulov, S. (2023). Pedagogika oliy ta'lim muassasalarida fanlararo integratsiya asosida talabalarning kasbiy kompetentsiyalarini shakllantirish. Namangan: NSU.
9. Mamatov, D. (2022). Bo'lajak o'qituvchilarni tayyorlashda kompetentsiyaviy yondoshuv: nazariya va amaliyot. Samarqand: SamDU nashriyoti.

10. Mitchell, D. (2021). What Really Works in Inclusive Education: Using Evidence-Based Teaching Strategies. London: Routledge.

BO'LAJAK BOSHLANG'ICH SINIF O'QITUVCHILARINING MANTIQUIY FIKRLASHINI RIVOJLANTIRISHGA PEDAGOGIK YONDASHUVLAR

G'aniyeva Maftuna Abduaziz qizi

Innovatsion texnologiyalar universiteti dotsent v.b, P.f.f.d(PhD)

Guliston davlat universiteti doktoranti

E-mail: maftunaganieva97@gmail.com

Orcid: 0009-0006-0375-0407

Annotatsiya: Ta'lim jarayonida o'qituvchining mantiqiy tafakkurini rivojlantirish bugungi kunning dolzarb vazifalaridan biridir. Ushbu maqolada o'qituvchining mantiqiy tafakkurini rivojlantirish masalalari xususida so'z boradi.

Kalit so'zlar: Mantiqiy fikr, ijodiy qobiliyat, intellektual salohiyat, ta'lim tizimi, pedagog.

Pedagogik faoliyatning mantiqiylik prinsipiga asoslanishi bu nafaqat oddiygina g'oyalarni nozik ifodalash yoki o'z nuqtai nazariga obyektiv ishonitirish, balki ushbu jarayonda o'quvchilarni o'rganish va ular bilan birgalikda qarorlar qabul qilish demakdir. Agar, ushbu nuqtai nazardan qaralsa, bu xususiyat o'quvchi ishonchni qozonish, o'zaro tushinishga erishish va to'g'ri yondoshuvni izlash, muhim dalillarni taqdim etish va munosabatlarni o'rnatishdan iborat. Shu jihatdan ham bo'lajak boshlanng'ich sinf o'qituvchilarini mantiqiy fikrlashga tayyorlash bu uning kompetentlik darajasida kasbiy va ijodiy faoliyatida o'quvchilar bilan munosabat o'rnatish, ta'lim jarayonini yaxshi bilish, o'quvchilarni eshitish va ularning manfaatlarini hisobga olgan holda o'zini tutish, hisobdorlikni oshirish, notiqlik san'atida jozibador bo'lish demakdir.

ADABIYOTLAR TAHLILI VA METODOLOGIYA

	PRIMARY SCHOOL TEACHERS	
80	Suyarova Aziza Xurshid qizi. PEDAGOGICAL AND PSYCHOLOGICAL FEATURES OF PREPARING FUTURE PRIMARY SCHOOL TEACHERS TO DEVELOP PUPILS' COMMUNICATIVE COMPETENCIES	949
81	To'raqulova Malohat Bahodir qizi. BO'LAJAK TARBIYACHILARNI METODIK TAYYORGARLIGINI RIVOJLANISHINING XORIJIY TAJRIBALARI VA TEXNOLOGIYALARI	956
82	Donabayeva Zebuniso Ma'rufjon qizi. BO'LAJAK BOSHLANG'ICH SINIF O'QITUVCHILARINING REFLEKSIV YONDASHUV ASOSIDA PEDAGOGIK KOMPETENTLIKNI RIVOJLANTIRISH MODELI	959
83	Donabayeva Zebuniso Ma'rufjon qizi. BO'LAJAK BOSHLANG'ICH SINIF O'QITUVCHILARINING PEDAGOGIK KOMPETENTLIGINI RIVOJLANTIRISHNING PEDAGOGIK SHART-SHAROITLARI	962
84	Azima Sayfullayeva. SHAXSGA YO'NALTIRILGAN TA'LIM TEXNOLOGIYALARI ASOSIDA 5-7-SINF O'QUVCHILARINING MA'NAVIY-AXLOQIY SIFATLARINI SHAKLLANTIRISH IMKONIYATLARI	965
85	<i>Zakiryayeva Durdona Nazar qizi.</i> ZAMONAVIY TA'LIM PARADIGMASIDA MAKTAB O'QUVCHILARINI KASB-HUNARGA YO'NALTIRISHNING STRATEGIK YO'NALISHLARI	968
86	Rahmonova Madinabonu. 5E MODEL ASOSIDA MAKTABGACHA TA'LIM TASHKILOTI TARBIYACHILARINI TAYYORLASHDA XORIJIY TAJRIBALARDAN FOYDALANISH	970
87	Baxranova Xumora Sadirdinovna ZAMONAVIY TALABLAR ASOSIDA MAKTAB O'QUVCHILARINI KASB-HUNARGA YO'NALTIRISH ISHLARINI TASHKIL QILISH	971
88	Otaqulova Mohinur. BOSHLANG'ICH SINIF O'QITUVCHILARINI TAYYORLASHGA ZAMONAVIY YONDASHUVLAR	973
89	H.O. Abdullayeva. MAKTABGACHA TA'LIM TASHKILOTI TARBIYACHILARINI TAYYORLASHDA XORIJIY TAJRIBALARDAN FOYDALANISH.	974
90	Oripova A'lo O'ktam qizi. MAKTABGACHA TA'LIM TASHKILOTI VA OILA HAMKORLIGI AHAMIYATINING RIVOJLANGAN XORIJIY MAMLAKATLAR TAJRIBASI ASOSIDA TAHLIL ETILISHI.	979
91	Ashirova Sojida Baxromovna, Ergashova Dilafro'z. MAKTABGACHA TA'LIM TARBIYACHILARIDA IQTISODIY TUSHUNCHALARNI SHAKLLANTIRISHNING PEDAGOGIK IMKONIYATLARI	985
92	<i>Xafizova Umida Jo'raboy qizi.</i> KOMPETENTSIYAVIY YONDASHUV ASOSIDA PEDAGOGIK OLIY TA'LIM JARAYONIDA TALABALARNING INKLYUZIV TAYYORGARLIGINI RIVOJLANTIRISH	988
93	<i>Xafizova Umida Jo'raboy qizi</i> PEDAGOGIK OLIY TA'LIM JARAYONIDA TALABALARNING INKLYUZIV TAYYORGARLIGINI KOMPETENTSIYAVIY YONDASHUV ASOSIDA RIVOJLANTIRISH MODELI	991
94	G'aniyeva Maftuna Abduaziz qizi. BO'LAJAK BOSHLANG'ICH SINIF O'QITUVCHILARINING MANTIQUIY FIKRLASHINI RIVOJLANTIRISHGA	996

**“UZLUKSIZ TA’LIM TIZIMIDA MALAKALI
MUTAXASSISLARNI TAYYORLASHNING MUAMMO VA
YECHIMLARI: 5 E MODEL MOHIYATI, XORIJIY
TAJRIBALAR” MAVZUSIDA RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY
ANJUMAN MATERIALLARI**

2026-YIL 22-23-MAY

Bosishga ruxsat etildi. 04.06.2026 y.
Qog`oz bichimi 60x84 1/16.
Times New Roman garniturasida terildi.
Ofset uslubida oq qog`ozda chop etildi.
Nashriyot hisob tabog`i 54. 5, Adadi 100. Buyurtma № 71
Bahosi kelishuv asosida

“BROK CLASS SERVIS” MChJ bosmaxonasida chop etildi.
Manzil: Toshkent shahar Zargarlik ko'chasi, Segizbayeva 10a.